

טייוואן

הרפובליקה הסינית

כתב וצילם: עמרי גלפרין

האמת, המדינה המרתקת הזאת, טייוואן (Taiwan), שווה וואו! אמנם לא מדובר באחת המדינות שמוצפות בתיירים ישראלים הרוצים לטייל במזרח, אבל ההפסד כולו שלנו. הגעתי לכאן לאחר שהחלטתי לבדוק מעט יותר לעומק את אפשרויות הטיול במדינת האיים השוכנת באוקיינוס השקט, באזור מזרח אסיה.

1. קו הרקיע של העיר טייפה, אחת הערים האסייניות התוססות, הן בשעות היום והן בלילות. צפיפות האוכלוסייה בעיר מקדמת מיזמים של בנייה לגובה. צילום: Taipei 101, Public relation
2. פסטיבל הזיקוקים באי פאנגו הוא הזדמנות מצוינת למבוגרים ולילדים ליהנות מהפנינג באווירה מהנה ומשחררת.

באופן כללי ההיכרות של רובנו עם טייוואן קשורה לשפע המוצרים המיובאים מהאי ומופצים באין-ספור חנויות ברחבי הארץ. אבל מתברר שטייוואן מיוחדת, ובערים שלה מתקיים קצב חיים מהיר, קצבי ותוסס, לצד אזורים מנומנמים ושקטים שבהם הטבע הוא הנותן את הטון. שלל שפות מקומיות ודיאלקטים שונים מדוברים כאן, כשהשפה המרכזית היא המנדרינית (Mandarin). האוכלוסייה במדינה מורכבת מקבוצות שבטיות עם מאפיינים תרבותיים ייחודיים להן. כמוכן שברבות השנים נוצרו כאן חיבורים בין-שבטיים והתבוללות, גם עם המהגרים מסין העממית שהגיעו למקום לפני כ-60 שנה.

שטחה של טייוואן הוא 36,000 קמ"ר, בערך פי אחד וחצי מגודלה של ישראל, אולם חיים בה כ-23 מיליון תושבים, מה שבהחלט הופך אותה לאזור צפוף. היא כוללת את האי המרכזי טייוואן, ועוד כמה איי לוויין הסובבים אותו. המדינה מתנהלת עם שלטון דמוקרטי, רב מפלגתי. הדת המקומית מגוונת, כאשר הזרם המוביל את המקום הוא הבודהיסטי, שנוטה להתערב בזרמים מזרחיים נוספים.

1

2

את חייו של צ'יאנג קאי שק, ואת עברה ההיסטורי של טייוואן בהתאם לתחנות חייו. אל תתפלאו אם בביקור במקום תפגשו תיירים מסין העממית שמתרגשים לקראת המנהיג הגולה שגורש מאדמתם.

קניות ביום וגם בלילה

רחובות רבים בטייפה סואנים ועמוסים בשלל חנויות. אבל דווקא בלילה מגיע הקסם האמיתי. העיר נרגעת מעט מהשאון האופף אותה, אך שני האזורים שבהם מתקיימים שוקי הלילה הייחודיים מוסיפים להיות פתוחים עד אחרי חצות.

הגעתי תחילה לשוק הקטן המכונה "סמטת הנחש", או בשמו האחר: Huaxi Street Night Market. השוק סמוך למקדש לונגשן המקומי. ריחות חזקים של מאכלים אסייניים, ובייחוד הטופו בעל הריח הצורב, אופפים את המקום. צבים ועוד שלל יצורים, רובם מימיים, מבושלים ומוגשים

קבוצת מבוגרים שנעה בתנועות טאי-צ'י מדודות ומתוזמנות, כשברקע נשמעה שירה אופיינית, בקול נשי גבוה, מלווה בחלילים ובכלי מיתר.

צ'יאנג קאי שק הלך לעולמו בשנת 1975, בגיל 89. כמה חודשים לאחר מותו החלו הטייוואנים לתכנן את אתר ההנצחה בסמוך לבניין הנשיאות, הכולל את התאטרון הלאומי של טייוואן ואולם הקונצרטים המרכזי. חלק מהמבנים משלבים מאפיינים של האדריכלות הסינית. במבנה המרכזי אולם רחב מידות, וכדי להגיע אליו צריכים לטפס על אחד משני גרמי המדרגות. בכל צד 89 מדרגות, כמספר שנותיו של המנהיג. האולם המרכזי משדר יוקרה וכבוד רב, ובו ניצב פסל ברונזה רב מידות של הנשיא לשעבר. משמר כבוד פוקד את המקום אחת לשעה, ומבצע טקס החלפת משמרות לעיני המבקרים. מוצגת שם גם תערוכה קבועה הסוקרת

אם כי במקביל הן מנהלות עמה קשרים כלכליים ותרבותיים יציבים.

טייפה הבירה

טייפה (Taipei) היא עיר אסיינית מודרנית, עם קצב חיים מהיר, שוקקת אדם וצבע, בייחוד בשעות הערב, שעה ששלטי החנויות מוארים וצובעים את העיר בשלל גוונים של נורות ניאון. בעיר שפע של התרחשויות ואתרים מרשימים לביקור.

אחד האתרים, שנחשב לבעל עניין היסטורי אך הוא גם מרשים לביקור ומסייע להבנת טייוואן, הוא אתר הזיכרון, או אם תרצו ה"אנדרטה", לזכרו של צ'יאנג קאי שק. בעיני רבים מהטייוואנים נחשב האיש לסמל, שכן הוא הדמות המרכזית שהביאה את טייוואן למקום שבו היא נמצאת כיום. נבנה לכבודו מתחם רחב מידות, המורכב מכמה מבנים. הכניסה אל האתר היא דרך גן פרחים מטופח. כשנכנסתי ראיתי

אזרחים המאמינים כמוהו כי סין צריכה להשתנות. בין מלוויו היו אנשי צבא רבים, שסייעו לו להקים ממשל צבאי על האי. הממשל הסיני לא אהב, בלשון המעטה, את התנהגותו של צ'יאנג קאי שק, והוא הכריז באופן שאינו משתמע לשתי פנים כי סין היא אחת וטייוואן היא חלק בלתי נפרד ממנה. מחלוקת זו והמתח שמסביב לה לא הגיעו לפתרון - גם לא בימים אלה. אולם למרבה ההפתעה, שתי "הסיניות" מקיימות ביניהן קשרים מסחריים; כנראה שכלכלה ואינטרסים הם חזקים מכול. בכל אופן, הפחד הגדול ביותר שנושא עמו תושב טייוואני ממוצע הוא שיגיע יום וממשלת סין העממית תחליט לפלוש עם צבאה העצום אל חופי האי. בעיית חוסר ההכרה מצד סין בטייוואן מזיקה לה גם במישור הבין-לאומי, ורבות ממדינות העולם בוחרות, כתוצאה מאולטימטום סיני, שלא להכיר בטייוואן באופן רשמי,

היסטוריה סינית עם מאפיינים מסובכים
השם הרשמי של טייוואן הוא הרפובליקה של סין; שם מעט מבלבל, אבל כשמתחילים לנבור בהיסטוריה המקומית מצליחים למצוא לכך תשובה הגיונית. האי הייחודי עבר בתקופות ההיסטוריה לא מעט ידיים וספג אין-ספור משברים. בשלהי המאה ה-19, עת סין נלחמה ביפן והפסידה לה, הועבר האי לידיהם של היפנים, אשר זכו להתנגדות מאסיבית מצד התושבים המקומיים. בתום מלחמת העולם השנייה הושב האי לסינים, אולם השקט והביטחון האזרחי עדיין לא הגיעו. צ'יאנג קאי שק (Chiang Kai-shek), אחד המנהיגים הלאומנים הסינים, ולשעבר נשיא הרפובליקה הסינית, נאלץ לברוח ממולדתו סין (העממית) בשנת 1949, כיוון שהקומוניסטים רדפו אותו ואת משנתו. הוא העתיק את מקום מגוריו אל האי טייוואן, מלווה במאות אלפי

- 1. הילודה בטייוואן בנסיגה מסוימת, ורק כ-15 אחוזים מכלל האוכלוסייה הם ילדים שגילם מתחת ל-14.
- 2. פארק תרבות שבט ההאקה (Liudui Hakka Cultural Park), בחצי הצפוני של טייוואן, מציע הצצה לתרבות השבטית המקומית, על שלל מנהגיה. בפארק שטחים פתוחים שבהם צמחייה עשירה ואגמים מרהיבי עין.
- 3. אתר הזיכרון למנהיג צ'יאנג קאי שק, שהלך לעולמו בשנת 1975. רבים מהיכלי התרבות המובילים בטייוואן ממוקמים כאן.

בדוכנים הקטנים. בצדי השוק סמטאות סגורות ובהן ניתן להבחין בכמה מסעדות המגישות נחשים כארוחה לסועדים, עדות לשמו של השוק. חלק מהנחשים עודם חיים באקווריומים בחזית החנות. הם מוגשים בשלל אפשרויות קולינריות: מבושלים, מאודים, בתוך מרק, וכן - אפילו כשיכר נחשים. כשביקשתי לצלם את המעדן המקומי, מיד התקרבו אליי כמה גברתנים ודרשו ממני לוותר על רעיון התיעוד. נראה שגם בטייוואן נושא אכילת הנחשים אינו מעורר את תיאבונם של מרבית התושבים, והמסעדים המקומיים בהחלט רוצים להוריד פרופיל בעניין. רצוי להגיע אל השוק לפני חצות, אז הוא מתחיל להתקפל.

שוק לילי נוסף הוא שוק הלילה של שילין (Shihlin), שנפתח לראשונה כבר בשנת 1899. השוק נמצא בסמיכות למוזאון הלאומי של טייוואן. זהו שוק עצום מידות, שאפשר בקלות להעביר בו חצי יום של קניות ועמידה על המיקח עם רוכלים מקומיים. מרבית המוצרים הם מתחום ההלבשה וההנעלה, אם כי ניתן כמובן למצוא בו גם שלל מוצרים נוספים ומאכלים אסייניים מקומיים. המחירים בשוק זולים משמעותית ביחס לישראל, והאווירה נפלאה. חשוב לזכור שחלק מרכזי מהתרבות המקומית קשור לתה השחור שנקטף בהרים וניתן לרכוש אותו גם בשוק. שוק הלילה של שילין פתוח החל משעות אחר הצהריים ועד שתיים לפנות בוקר.

לא לבעלי פחד גבהים

כשמתבוננים אל האופק, מכל נקודה בעיר טייפה מבחינים בבניין גבוה ומרשים. זהו המיזם האדריכלי הקרוי "טייפה 101". הבניין, שגובהו 508 מ', נחנך בשנת 2004. במשך חמש שנים הוא נשא בגאון את התואר "הבניין הגבוה בעולם", עד אשר מיזם מתחרה בדובאי עקף אותו.

מבנהו של "טייפה 101" נועד לעמוד מול איתני הטבע, בעיקר רעידות האדמה שלעיתים פוקדות את העיר, גם אם הן חזקות ביותר. בתוך הבניין מאות משרדים,

2.1. ביקור בשוקי הלילה הוא אחת מהחוויות המיוחדות ביותר בטייוואן. תרבות המזון המקומית, הריחות ושלא הטעמים מתגלים ומעוררים עניין רב.

3. צילום מרום מגדל "טייפה 101". אמנם הוא נחשב "רק" לשני בגובהו בעולם, אך עדיין גורדי השחקים הסמוכים לו נראים לידו כפטריות.

במחוז פאנגו מתגוררים קרוב ל-50,000 תושבים. כמחציתם עובדים בתעשיית הדיג המקומית, ורבים אחרים עוסקים בתחום התיירות. חלק ניכר מהתיירים שמגיעים לכאן נהנים מאטרקציות ימיות ומכמה חופים בעלי חול לבן ונקי. זה מקום שקט ורגוע שבו ניתן ליהנות מן השמש החמימה. באיים כמה מועדוני צלילה וגלישה, אשר מושכים גולשים מכל העולם ליהנות מתנאים אופטימליים.

העיר שבה נוחתים היא מגונג (Magong), בירת המחוז, ובה יש בתי מלון, מסעדות, בתי קפה ומקדשים מרהיבים (בשדה התעופה ניתן לקבל מפה שבה מצוינים מקומות לינה, שלל אטרקציות ומסעדות). לחובבי מאכלי ים, מגונג ושאר האיים הם המקום ליהנות ממזון טרי ביותר, במחיר סביר. בעיר יש מקדש ששמו מאזו, שטוענים כי הוא מהוותיקים בטייוואן, כיוון שנבנה במאה ה-16. המקומיים מאמינים שמהמקדש הזה מגיעה הברכה לדייגים בעת יציאתם אל הים הפתוח, שישבו בשלום ועם שלל רב.

זיקוקין באוויר וצווחות שמחה

בכל שנה, החל מסוף אפריל ולמשך חודשיים, מתקיים בעיר פסטיבל זיקוקי הדי-נור של פאנגו. בימי שני וחמישי, החל מהשעה 21:00, אלפי תושבים ומבקרים פוקדים את סביבת גשר קיסינגונג (Xiyingsong Bridge) ונהנים ממופע מרהיב מעל לים, הנמשך כ-15 דקות. המופע מושקע, ושלל סוגי זיקוקין במגוון צבעים מקשטים את השמים ומשתקפים במימי הים. התושבים מתפעלים מהאטרקציה השמימית, צורחים וסוחפים אתם את שאר המבקרים. ממגונג ניתן להמשיך בנסיעה לכמה איים סמוכים המחוברים ביניהם בגשרים. לאחר נסיעה קצרה מערבה מגיעים אל האי סיו (siyu), השני בגודלו מבין האיים, ובו 11 כפרים. באי אטרקציה גאולוגית מרהיבה של קיר

1. בחלק ניכר מהכפרים הסובבים את טייוואן מלאכת הדיג נחשבת לענף כלכלי חשוב ביותר, וחלק גדול מהאוכלוסייה המקומית מתפרנס ממנה.
2,3. האזור הפתוח במתחם לאמנות מודרנית PIER בעיר קאושיונג. אמנים מכל רחבי העולם מוזמנים להציע את עבודותיהם לאוצרים המקומיים.

פסלים סביבתיים. אמנים מקומיים ובין-לאומיים הורשו ליצור ולהעמיד תערוכות בעיצוב מודרני, בניגוד לרוח המקום ולריח התעשייתי האופף את המחסנים. במהלך השנה מתקיימים באזור המתחם מופעי תאטרון רבים, חלקם הגדול מתחום הפרינגי, פסטיבלי עיצוב, פיסול ועוד. התערוכות במקום מתחלפות תדיר, כך שרצוי לברר מהן ההתרחשויות האמנותיות בטרם מגיעים לבקר.

טיסה קצרה אל האיים הסמוכים

האי טייוואן הוא אמנם המרכז, ומרבית העשייה הכלכלית, התיירותית והתעשייתית מתקיימת בו, אך טיסה קצרה של כ-30 דקות מהעיר קאושיונג אל הארכיפלג פאנגו (Penghu) מובילה לאזור שונה בתכלית, שמוסיף עניין ותוכן לביקור. בפאנגו 90 איים, וכבר מהאוויר מתגלה נוף יפהפה של אותם האיים הצמודים זה לזה. חלקם שטוחים, חלקם הרריים עטויי צמחייה. צבע המים סביבם תכול-טורקיז, דבר שמוסיף יופי רב לתמונת הנוף הייחודית.

קיימ מטייפה, בשעה וחצי בלבד. הנסיעה חלפה על פני שדות חקלאיים, אגמים קטנים, כפרים ורכסי הרים עטופים בירוק.

ברגע שמגיעים לעיר הנמל קאושיונג מורגש השינוי במזג האוויר, שעה שהניחוח הסוב-טרופי, המלווה בחום ובלחות גבוהה משתלט על האוויר. העיר קאושיונג הייתה עבורי נקודת מעבר לקבוצת האיים הממוקמים מערבית לה, שאליהם טסתי ביום שלמחרת. ניצלתי את הביקור בעיר והגעתי לסביבת הנמל הישן והמוזח, שהוסב למרכז לאמנות מודרנית: פיר 2 (Pier 2).

Pier 2 הוא מתחם ייחודי שחלקו פתוח לקהל, תחת כיפת השמים, וחלקו האחר פועל בתוך מחסני סחורות של הנמל, ששימשו בעיקר לאחסון דגים וסוכר והוסבו לאזור לאמנות. המתחם בכללותו מעמיד בערבוביה את הישן והחדש. על קירותיו החיצוניים של המתחם, לצדם של קירות מתקלפים וכתובות גרפיטי דהויות, נראים ציורי קיר ענקיים, ודמויות ענק של רובוטים מפוסלים ומגוון

קניון גדול ויוקרתי, מסעדות, וכמובן כמה קומות לתצפית, חלקן מאחורי זכוכית ואחרות פתוחות תחת כיפת השמים.

אחת החוויות המעניינות הייתה בעת העלייה במעלית לרום הבניין. בזמן העלייה הלחץ באוזניים היה עצום. בתוך המעלית, בעת נסיקתה מעלה, מוצג תרשים של מיקום המעלית ביחס לבניין. בפחות מ-40 שניות הגעתי לקומה ה-89, בגובה 382 מ' מעל פני האדמה. המעלית המהירה רשומה, איך לא, בספר השיאים של גינס. מקומה 89 ועד לקומה 91 ניתן לצפות על חלקי העיר טיפה ולהתרשם מהגובה והעצמה. לפתע גורדי שחקים אחרים, המקיפים את המבנה, נראים קטנים.

הצד השני של האי

בטייוואן מערכת מפותחת מאוד של רכבות מהירות מהמתקדמות בעולם. מבחינתי זו הייתה הזדמנות מצוינת לחצות את המדינה לצדה השני, לאזור הדרום-מערבי, שם שוכנת העיר השנייה בגודלה בטייוואן, קאושיונג (Kaohsiung), במרחק של כ-250

1

4

הסאן מון לייק היווה אקורד סיום מופלא לביקורי בטייוואן. אין ספק, התיאבון לשוב ולגלות אזורים נוספים באי, מבחינתי, רק נפתח. ♦

* עמרי גלפרין הוא עיתונאי תיירות, בימאי ומרצה: omri@tvmedia.co.il

Thanks a lot to Mr. Simon Hsieh and Mr. Konrad Wei-Kuang Hao for your assistance, information and the right spirit!

1. האזור המקורה בשוק "סמטת הנחש" שבטייפה. מלבד מאכלים שונים ומשונים, ניתן למצוא שם אמנים מקומיים ומוכרי מזכרות מגוונות.
2,3,4. בטייוואן יש כמה זרמים דתיים, וביניהם אף נוצרים, אך בעיקר בודהיסטים (כ-35 אחוז) וטאואיסטים (כ-33 אחוז).
5. קיר עמודי הבולת באי סיו. האתר מושך אליו תיירים מרחבי העולם שמעוניינים לצפות בתגלית הגאולוגית, וכן חוקרים.

לדיג - שלא לדבר על היופי והפסטורליות הבלתי רגילים שהוא מעניק לסביבה. בעניין יפי הטבע במקום, יש הטוענים שאחת הזריחות הייחודיות בעולם נצפית בשעת בוקר מוקדמת מסביבת הנהר, כאשר צבע כתום בוהק וחד עולה לפתע לפסגת השמים.

עומקו של הסאן מון לייק מגיע לכ-27 מ'. מכמה רציפים ניתן לצאת ולהפליג למשך כמה שעות בין הנופים, ופשוט להתמוזג עם הטבע. מומלץ לבדוק טרם ההגעה את מזג

שנכנסים לאזור המאוגף כמעט כולו באבנים. כיום הדייגים כבר כמעט אינם משתמשים באתר ללכידת דגים, אך היופי והצורה המיוחדת של הלבבות מושכים לכאן אלפי תיירים, אשר עומדים על פסגת ההר ומשקיפים כלפי מטה. יש כאלה שיורדים בגרם המדרגות התלול ומגיעים אל האטרקציה המקומית, ואולי גם הרומנטית הזאת.

כשהשמש והירח מתמזגים

ואם כבר רומנטיקה - אז כדאי לקראת סוף הטיול בטייוואן לבקר במקום ייחודי לרומנטיקנים. לאחר טיסה חזרה אל טייפה המשכתי בנסיעה של כשלוש שעות אל סאן מון לייק ("אגם השמש והירח"), הנמצא במרכז טיייוואן, במחוז נאנטו (Nantou). סביבת האגם היא אחד האזורים התיירותיים בטייוואן, ולא בכדי. האזור פשוט יפהפה, מוקף הרים, ובמרכזו האגם עצמו, שהוא האגם הטבעי הגדול ביותר בטייוואן. שמו של האגם ניתן לו היות שצדו המזרחי מזכיר שמש, בעוד הצד המערבי בעל צורה של חצי סהר. בסביבת האגם מתגוררים בני שבט הטאו, שהם מבין השבטים הוותיקים בטייוואן. כיום מספרם הולך ומידלדל, והם מונים מאות אחדות בלבד. אגדה מקומית מספרת כי בני שבט הטאו גילו את האגם שעה שרעו את עדריהם. התגלית הפעימה את לבותיהם, שכן האגם היווה הן מקור מים והן מקור נפלא

להיכנס לחלק מהבתים, שנבנו מאבנים מקומיות.

חבל יהיה לבקר באזור הזה ולהחמיץ הפלגה רגועה של כמה שעות בין חלק מהאיים, או לכל הפחות לבקר באי ציימי (Qimei) הדרומי ביותר מבין איי הארכיפלג של פאנגו. על פי אגדה מקומית האי נחשב לבעל "שבע תכונות של יופי". מסופר ששבע נערות יפות מראה כיסבו את גדיהן בקרבה לחומה שבאי, ושעה שעשו זאת תקפו אותן פיראטים יפנים. הן סירבו להיכנע והתאבדו בקפיצה מרום החומה. לאחר מותן צמחו באותה הנקודה שבעה עצים יפהיים.

בעבר כונה המקום "אי האלמונות". יש הטוענים שלחלק מההרים צורות כדוגמת אישה רוכנת וממתינה לבעלה הדייג שישוב מלב ים. ניסיתי, התאמצתי, והמשכתי לראות רק הר. אמנם הר יפה, אך עדיין הר...

בנקודה הצפונית של האי ציימי יש שני סכרים סלעיים בצורת שני לבבות זהים המחוברים ביניהם. הסכרים הללו נבנו בשנות ה-30, והם נועדו ללכוד דגים

1

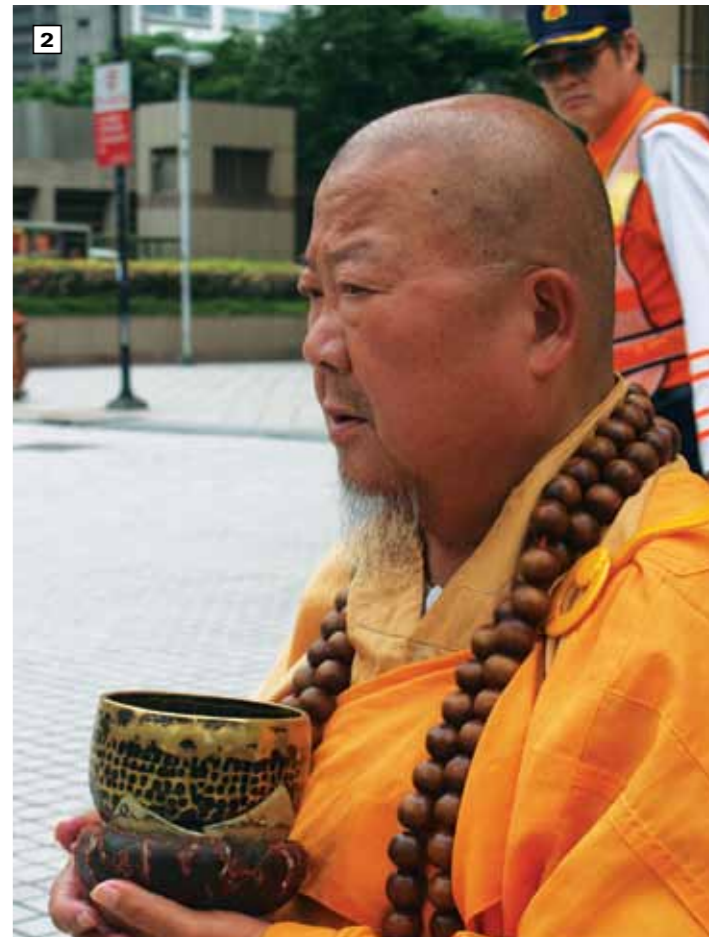
עמודי בולת הניצבים על צלע ההר ומהווים נושא מחקר גאולוגי לקבוצות של חוקרים מרחבי תבל. בקרבה לקיר הייחודי שוכן כפר שבו רחוב ארוך ותושביו מוכרים שם שלל סחורות תיירותיות: דגים מיובשים, שרשרות, צדפים ועוד. זו גם הזדמנות

5

3

2